

BEZPIECZNE ZABAWKI

=SZCZĘŚLIWE DZIECIŃSTWO

Baltic Sea Network
Product Safety

KTO POWINIEN PRZECZYTAĆ TĘ ULOTKĘ ?

Ulotka jest skierowana przede wszystkim do małych i średnich przedsiębiorców, którzy chcą wprowadzać zabawki na rynek Wspólnoty Europejskiej. Jednakże, podmioty detaliczne i konsumenci mogą również korzystać z tych informacji w celu uniknięcia sprzedaży lub kupna niebezpiecznych zabawek.

CO TO JEST ZABAWKA?

Zabawka to produkt zaprojektowany lub przeznaczony, wyłącznie lub nie, do użytku podczas zabawy przez dzieci poniżej 14 roku życia.

Należy pamiętać, że niektóre produkty wyglądają jak zabawki, ale nimi nie są, np. przedmioty dekoracyjne i bożonarodzeniowe, produkty dla kolekcjonerów - wyłączenia patrz załącznik I do dyrektywy Rady 88/378/EWG¹.

CO TO ZNACZY BEZPIECZNA ZABAWKA?

PODSTAWOWE OBOWIĄZKI PRODUCENTA

Producent powinien produkować zabawki biorąc pod uwagę zasadnicze wymagania bezpieczeństwa określone w dyrektywie Rady 88/378/EWG z dnia 3 maja 1988 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich dotyczących bezpieczeństwa zabawek², zwanej dalej dyrektywą zabawkową, i krajowe przepisy, które wdrożyły postanowienia tej dyrektywy do prawa krajowego³.

Producent powinien przeprowadzić analizy zagrożeń chemicznych, fizycznych, mechanicznych, elektrycznych, palności, higienicznych i radioaktywnych, które zabawka może stwarzać oraz dokonać

oceny potencjalnego narażenia na nie, a następnie opracować dokumentację techniczną.

Dokumentacja techniczna powinna zawierać wszystkie istotne dane, ze wskazaniem sposobu zapewnienia zgodności zabawki z odpowiednimi wymaganiami zasadniczymi.

Istnieją dwa sposoby potwierdzenia spełniania przez zabawki zasadniczych wymagań bezpieczeństwa:

1. mogą być one zgodne z odpowiednimi normami krajowymi stanowiącymi transpozycję norm zharmonizowanych, opublikowanych w Dzienniku Urzędowym - głównie EN 71 (dla zabawek) oraz EN 62115:2005 (dla zabawek elektrycznych), lub
2. mogą być poddane badaniu typu WE (tj. zbadane przez niezależną stronę trzecią).

Badaniu typu WE powinny zostać poddane zabawki, dla których producent nie zastosował norm zharmonizowanych lub zastosował je częściowo albo nie ma takich norm. Badania typu WE są przeprowadzane przez "zatwierdzone organy" (akredytowane laboratoria badawcze), które są "zgłoszone" do Komisji Europejskiej przez Państwa Członkowskie.

¹ EUR-Lex, Dziennik Urzędowy L 187, 16.07.1988, załącznik I

² EUR-Lex, Dziennik Urzędowy L 187 z 16.07.1988, str. 1.

³ Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z 14 listopada 2003 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla zabawek (Dz. U. nr 210, poz. 2045 z późn. zm.) wprowadza w życie do polskiego prawa przepisy dyrektywy Rady 88/378/EWG z dnia 3 maja 1988 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich dotyczących bezpieczeństwa zabawek

Uwaga: Dyrektywa Rady 88/378/EWG (03.05.1988) w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich dotyczących bezpieczeństwa zabawek zostanie zastąpiona 20 lipca 2011 przez dyrektywę Rady 2009/48/EC (18.06.2009) w sprawie bezpieczeństwa zabawek (UE-Lex, Dziennik Urzędowy L 170, 30.06.2009).

OGÓLNY ZAKRES ODPOWIEDZIALNOŚCI PODMIOTU WPROWADZAJĄCEGO ZABAWKI DO OBROTU

Producent, importer lub upoważniony przedstawiciel producenta umieszcza na zabawce lub jej opakowaniu informacje umożliwiające identyfikację podmiotu odpowiedzialnego za zabawkę (tj. nazwę i adres, numer modelu, jeśli ma to zastosowanie, kod EAN itp.).

Importerzy, przed wprowadzeniem zabawki do obrotu, są zobowiązani sprawdzić czy odpowiednie procedury oceny zgodności zostały przeprowadzone przez producenta. Dokumentacja wyrobu oraz oceny zgodności z zasadniczymi wymaganiami musi być dostępna.

Podmioty gospodarcze są zobowiązane do współpracy ze sobą, jeśli zabawka stwarza zagrożenia lub niebezpieczeństwo. Mają one informować się wzajemnie i właściwy organ nadzoru rynku bez zbędnej zwłoki.

Publikacja "Informowanie o niebezpiecznych produktach przez producentów i dystrybutorów" jest dostępna na stronie internetowej Komisji Europejskiej:

http://ec.europa.eu/consumers/publications/index_en.htm.

OZNAKOWANIE I OSTRZEŻENIA

Zabawki dostępne na rynku powinny być oznakowane znakiem CE. Producent, poprzez oznakowanie zabawki znakiem CE potwierdza, że jest ona zgodna z zasadniczymi wymaganiami dyrektywy zabawkowej.

Ostrzeżenia, instrukcje i informacje umieszczone na zabawce powinny być w języku kraju, w którym zabawka jest dystrybuowana⁴.

Zabawki, które nie są przeznaczone dla dzieci poniżej 3 roku życia, ale które mogą być dla nich niebezpieczne, są opatrzone ostrzeżeniem "Nieodpowiednie dla dzieci poniżej 3 lat" lub znakiem graficznym wraz z krótkim wskazaniem szczególnego zagrożenia dla dziecka. Tego ostrzeżenia nie stosuje się do zabawek, które wyraźnie nie są przeznaczone dla dzieci poniżej 3 roku życia:

Należy pamiętać, że zabawki, które ze względu na swoje cechy i funkcje, są zwykle uważane za odpowiednie lub przeznaczone dla dzieci poniżej 3 roku życia, nie powinny być niebezpieczne dla tych dzieci. W takich przypadkach ostrzeżenie: „zabawka nieodpowiednia dla dzieci poniżej 3 lat”, nie zwalnia z obowiązku spełnienia tego wymagania⁵ (takie zabawki nie mogą stanowić żadnego zagrożenia dla dzieci poniżej 3 lat).

⁴ Należy pamiętać, że istnieją bardziej restrykcyjne wymogi dla zabawek przeznaczonych dla dzieci poniżej 3 roku życia

⁵ Raport PKN-CEN/CR 14379:2007 "Klasyfikacja zabawek" zawiera kryteria klasyfikacji zabawek do odpowiedniej grupy wiekowej.

ANGIELSKA WERSJA ULOTKI ORAZ POZOSTAŁE INFORMACJE O UCZESTNIKACH PROJEKTU I PRZYDANTE LINKI ZNAJDUJĄ SIĘ NA DRUGIEJ STRONIE ULOTKI !

OGÓLNE, ALE ISTOTNE WYMAGANIA

- zabawki muszą być zaprojektowane i wykonane z materiałów, które nie stwarzają ryzyka urazu fizycznego (np. pociski powinny być zaprojektowane w taki sposób, aby energia kinetyczna, jaką mogą one osiągnąć w przypadku ich wystrzelenia, nie stwarzała nieuzasadnionego ryzyka zranienia użytkownika lub osób trzecich);
- kształt i rozmiar zabawek przeznaczonych dla dzieci, które są zbyt małe, aby siedzieć bez pomocy powinny uniemożliwiać ich zaklinowanie się;
- zabawki muszą być zaprojektowane i wytworzone w taki sposób, aby w celu uniknięcia infekcji, zachorowań i zatrucia, spełniały wymagania dotyczące higieny i czystości;
- zabawki nie powinny stwarzać zagrożenia dla zdrowia lub ryzyka zranienia w przypadku połknięcia, wprowadzenia do jakiegokolwiek otworu w ciele lub kontaktu ze skórą, śluzówką lub oczami;
- w zabawkach przeznaczonych dla dzieci w wieku poniżej 3 lat wymiary samych zabawek, elementów składowych oraz części odłączalnych powinny uniemożliwiać ich połknięcie, wchłonięcie czy wprowadzenie do jakiegokolwiek otworu w ciele dziecka;
- zabawki dla dzieci poniżej 3 lat nie mogą zawierać dostępnych części ze szkła lub porcelany;
- zabawki wytwarzające dźwięki impulsowe o wysokim poziomie powinny zawierać ostrzeżenie: „Ostrzeżenie! Nie używać w pobliżu uszu! Niewłaściwe użycie może spowodować uszkodzenie słuchu.”;
- zabawki z elementami grzejnymi nie mogą powodować oparzenia;

- zabawki nie mogą stanowić zagrożenia pożarowego w środowisku dziecka;
- zabawki elektryczne nie mogą być zasilane prądem elektrycznym o napięciu nominalnym przekraczającym 24 V; prędkość zabawek z elektrycznym napędem własnym nie może przekraczać 8 km/h;
- zabawki nie mogą zawierać pierwiastków radioaktywnych lub substancji, w postaci lub ilościach szkodliwych dla zdrowia dziecka.

PROPOZYCJE DLA MAŁYCH DYSTRYBUTORÓW (SKLEPY DETALICZNE)

NA CO NALEŻY ZWRACAĆ UWAGĘ:

- **Upewnij się, że na zabawce lub jej opakowaniu znajduje się znak CE.**
- **Pamiętaj, że małe dzieci mogą być szczególnie narażone na ryzyko zadławienia się małymi częściami.**
- **Istnieje wiele elementów, które można sprawdzić w zabawce, np:**
 - ostre krawędzie,
 - ukryte zadziory,
 - zamocowanie elementów twarzy maskotek, lalek (np. oczy, nosy), kółek w samochodzikach itp.,
 - dostępność materiałów wypełniających miękkie zabawki, którymi dziecko może się zadławić,
 - wszelkie sznury do ciągnięcia zabawek powinny mieć co najmniej 1,5 mm przekroju,
 - jakiegokolwiek otwory lub luki, do których dzieci mogłyby włożyć palce i zranić się częściami mechanicznymi znajdującymi się wewnątrz zabawki,
 - kruche tworzywa sztuczne, które mogłyby pękać się na małe ostre kawałki,
 - składane mechanizmy: jak wielkie szkody spowodują, jeśli palce dziecka zostaną w nich uwięzione?

NIEBEZPIECZNE PRODUKTY ZNALEZIONE NA RYNKU ORAZ PRZYDATNE LINKI

W każdy piątek, Komisja Europejska publikuje cotygodniowy przegląd produktów niebezpiecznych zgłoszonych przez władze krajowe (powiadomienia RAPEX).

http://ec.europa.eu/consumers/dyner/rapex/rapex_archives_en.cfm

RAPEX jest wspólnotowym systemem wczesnego ostrzeżenia o niebezpiecznych produktach konsumenckich. Pozwala on na szybką wymianę informacji między państwami członkowskimi oraz Komisją o środkach podjętych w celu zapobieżenia lub ograniczenia wprowadzania do obrotu i stosowania produktów stanowiących poważne zagrożenie dla zdrowia i bezpieczeństwa konsumentów. Zarówno środki zarządzane przez władze krajowe, jak i środki podjęte dobrowolnie przez producentów i dystrybutorów są objęte systemem RAPEX.

http://ec.europa.eu/consumers/index_pl.htm

– strona KE dotycząca spraw konsumenckich

<http://ec.europa.eu/enterprise/newapproach/nando/>

– Nando (New Approach Notified and Designated Organisations), baza jednostek notyfikowanych w zakresie nowego podejścia

KTO KONTROLUJE BEZPIECZEŃSTWO ZABAWEK W POLSCE ?

Organem odpowiedzialnym za kontrolę bezpieczeństwa zabawek wprowadzonych do obrotu jest Inspekcja Handlowa (16 wojewódzkich inspektoratów wraz z 34 delegaturami).

Postępowania administracyjne w sprawie wprowadzonych do obrotu zabawek niespełniających zasadniczych i innych wymagań prowadzi Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Plac Powstańców Warszawy 1

00-950 Warszawa

tel.: (22) 556 08 00, e-mail: uokik@uokik.gov.pl

KRAJOWE UREGULOWANIA PRAWNE DOTYCZĄCE BEZPIECZEŃSTWA ZABAWEK

Istnieją dwa ważne akty prawne w zakresie bezpieczeństwa zabawek w Polsce:

- Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 roku o systemie oceny zgodności (t.j., Dz. U. z 2004 r. Nr 204, poz. 2087, z późn. zm.) – określa m.in. odpowiedzialność i obowiązki podmiotów gospodarczych i organów nadzoru rynku;
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z 14 listopada 2003 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla zabawek (Dz. U. nr 210, poz. 2045, z późn. zm.) – wprowadza do polskiego porządku prawnego przepisy dyrektywy Rady 88/378/EWG z dnia 3 maja 1988 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich dotyczących bezpieczeństwa zabawek określającej m.in. zasadnicze wymagania dla zabawek.

PRZYDATNE LINKI:

- <http://www.oznakowanie-ce.pl/>
– strona poświęcona kwestiom systemu nadzoru rynku
- <http://www.uokik.gov.pl/>
– strona Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
- http://www.pkn.pl/index.php?pid=wykaz_norm_zharm
– wykaz norm zharmonizowanych
- http://www.mg.gov.pl/Gospodarka/Przetw_orstwo+przemyslowe/przemysl+maszynowy/Dyrektywa+zabawkowa/
– strona informacyjna Ministerstwa Gospodarki dot. dyrektywy zabawkowej